

Uitzien naar de lessen van meneer Sjaara

Het prikkelen van de creatieve zintuigen bij de jeugd werkt beter dan geld stoppen in allerlei preventieve maatregelen tegen vandalisme. Met die gevatte stelling kregen muziekverenigingen uit het Limburgse Haelen de handen op elkaar voor een muziekproject op de lokale basisschool. Letterlijk een schoolvoorbeeld om de jeugd kennis te laten maken met muziek.

DOOR FRANK VERGOOSSEN
Foto: Frank Vergoossen

“Mooi recht zitten en doe lekker mee”, roept meneer Sjaara. Het is vrijdag. Op het lesrooster van basisschool De Leerlingst in Haelen staan de wekelijkse muzieklessen voor de groepen vier en vijf. Meneer Sjaara klapt met zijn handen een ritme, de kinderen klappen het ritme feilloos na. Achter de tafeltjes zien we twintig fanatieke en vrolijke kindergezichten. Dat is nog maar het begin. Het wordt nog veel leuker. Bij de volgende oefening mag iedereen gaan staan. Meneer Sjaara speelt op zijn elektrische piano een ritme, dat de kinderen stampvoetend beantwoorden. Feest bij groep 4a van De Leerlingst! Meneer Sjaara is Sjaara Klaassens, verbonden aan Kreato, Centrum voor de Kunsten in Thorn. Met ingang van schooljaar 2007-2008 is hij door basisschool De Leerlingst in Haelen ingehuurd als vakdocent muziek. Een lesuur per week geeft hij binnen de reguliere schooltijd muziekles aan de groepen vier en vijf. “We zingen nu Jimba, jimba”. Bij de volgende oefening wordt het gehoor stevig op de proef gesteld. Meneer Sjaara geeft bewegend met de hand van boven naar beneden de toonhoogte aan die de kinderen

ingehuurd als vakdocent

moeten zingen. Even later volgt diezelfde oefening, maar nu zonder te zingen. “Probeer de tonen te denken”, zegt meneer Sjaara. Poeh, dat valt nog niet mee. Na die moeilijke opdracht is het weer tijd voor actie. Meneer Sjaara haalt een grote zak met trommelstokken tevoorschijn. “Oooh ja, de stokken”, roepen de kinderen. Met de achterkant van de stokken trommelen de kinderen het ritme van Ronnie de Regenworm op de tafels. Dan schalt de Notenkrakersuite door het leslokaal. De kinderen bewegen op de muziek en leren zo spelenderwijs muzieksferen kennen. Sander (8) doet ijverig mee. Hij verheugt zich iedere vrijdag op de muzieklessen van meneer Sjaara. “Vooral met de stokken vind ik leuk. Maar soms is het ook best wel moeilijk”. Ook Naomi (8) heeft er veel plezier in. “Ik vind het wat minder moeilijk, maar ik zit ook al op blokfluit”, zegt ze. Docent Sjaara Klaassens zweert bij de methode van Zoltán Kodály. Het leren van ritme en

maat gaat hand in hand met zingen en bewegen. Voor de afwisseling komen kleine instrumenten op tafel. Klaassens maakte in 1993 kennis met de technieken van de Hongaarse muziekpedagoog en heeft er zich tijdens diverse bezoeken aan Hongarije in vastgebeten. Hij mag nu zelf in binnen- en buitenland mensen tot docent opleiden. “Ik heb altijd volgens de gebruikelijke methodes muziekles gegeven”, vertelt de Blerickse docent. “Dat was ook wel leuk. Maar ik had steeds het idee dat er meer aansprekende leermethodes moesten zijn. Die vond ik uiteindelijk in Hongarije. Het Kodály-leerplan is een speelse manier van muziekonderwijs met leuke vormen die niet gaan vervelen. Je ziet dat deze methodiek de kinderen enorm aanspreekt”.

De lessen van Sjaara Klaassens zijn onderdeel van een pilotproject om cultuureducatie bij de jeugd te vergroten en te versterken. Participanten zijn harmonie Philomena uit Haelen, schutterij Sint-Agatha, muziekvereniging Nunhem, basisschool De Leerlingst, stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier (SPOLT) en de muzikale Kreato. “Het muziekonderwijs is op veel basisscholen een ondergeschoven kindje”, concluderen de partners in het project. “De muzieklessen beperken zich tot het zingen van liedjes meestal ter voorbereiding op festiviteiten. Van een cursorische opbouw en een doorgaande lijn is vaak geen sprake”. Het project voorziet in een twee jaar durende opleiding Algemene Muzikale Vorming (AMV) te beginnen in groep vier. Om een goede aansluiting te vinden met de instrumentale opleidingen van de verenigingen volgt gedeeltelijk parallel aan het tweede jaar een opleiding Instrumentaal Voorbereidend Muziekonderwijs (IVM), die in het derde jaar overgaat in een instrumentale opleiding. De betrokken muziekverenigingen hopen uiteraard dat de kinderen tijdens het project de smaak te pakken krijgen en zich massaal gaan aanmelden bij de harmonie of fanfare. De projectgroep gaat er echter vanuit dat niet alleen de Haelense muziekverenigingen garen spinnen bij het project. Het biedt ook mogelijkheden voor muzikale activiteiten binnen de school. Te denken valt aan muzikale weekafsluitingen, het opvoeren van musicals, de start van een schoolkoor of het opluisteren van dorpsfeesten door schoolensembles. Het eerste jaar van het project zit er inmiddels op.

Op 20 juni ontvingen 102 leerlingen uit handen van gedeputeerde Noël Lebens een certificaat voor het volgen van het eerste deel van de AMV-opleiding. Uit deze groep hebben zich

methode van Zoltán Kodály

inmiddels tien leerlingen aangemeld om buitenschools muzikaal aan de slag te gaan bij een van de betrokken muziekverenigingen. De ervaring met soortgelijke projecten leert dat dit aantal in een later stadium aanmerkelijk zal stijgen. Ook de docenten van basisschool De Leerlingst zijn enthousiast over het project. “Het is voor ons een openbaring hoeveel verschillende onderdelen van de muzikale vorming er in zo’n relatief korte tijd aan bod komen”, zegt docent John Verbakel in een tussentijdse evaluatie. “De kinderen kijken er een hele week naar uit. Kortom: het is een meerwaarde voor het onderwijs en voor de ontwikkeling van onze kinderen die de muzikale aspecten overstijgt”. Projectcoördinator Giel Stienen vertelt dat de initiatiefnemers er naar streven om de muziekles als vast onderdeel te laten integreren binnen het reguliere basisonderwijs. Ook zal na de proef bekeken worden of het project uitgebreid kan worden naar de overige scholen van het werkgebied van de stichting SPOLT. Dat ambitieuze plan staat of valt bij het beschikbaar komen van financiële middelen. “We zijn met alleman aan het zoeken om het geld bijeen te krijgen”, zegt Stienen. De totale kosten van het project op De Leerlingst bedragen bijna 38 mille voor de

de stokken

gehele proefperiode van drie jaar. De provincie Limburg neemt de helft van de kosten voor haar rekening. De Rabobank Maas en Leudal en de overige participanten dragen samen 25% bij. Het wachten is nog op de Gemeente Leudal. B en W hebben het verzoek om een bijdrage van een kwart van de kosten afgewezen. Het college stelt dat de verenigingen al subsidie ontvangen en niet nog eens bij de gemeente voor geld moeten aankloppen. De projectgroep heeft nu de raadsleden benaderd om de politieke handen voor het initiatief alsnog op elkaar te krijgen. Die procedure loopt nog. <<